FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE

Sura ya Tano

Vifaa vya kurahisisha kazi

Kila siku watu hufanya kazi mbalimbali kwa kutumia vifaa. Baadhi ya kazi ni ngumu na nyingine ni rahisi. Katika sura hii utajifunza vifaa vya kurahisisha kazi, namna ya kuvitumia na kuvitunza.

Vifaa vya kurahisisha kazi

Tazama picha hizi, kisha soma maelezo hapo chini.

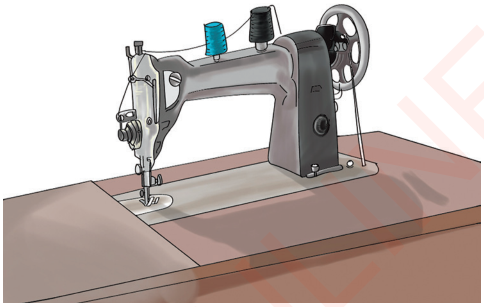

a. Cherehani

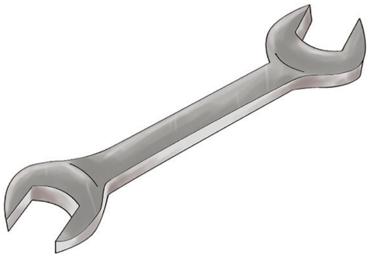

b. Spana

c. Kikata kucha

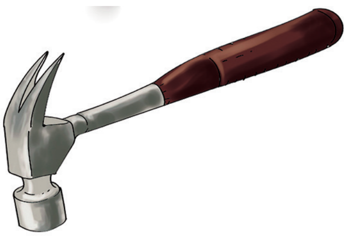

d. Nyundo

FOR ONLINE USE ONLY

SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 54 8/5/21 4:03 PM

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE

e. Mkokoteni

f. Mkasi

Kielelezo namba 1 Baadhi ya vifaa vya kurahisisha kazi

Picha hizi zinaonesha baadhi ya vifaa vinavyorahisisha kazi. Vifaa vya kurahisisha kazi ni vifaa vinavyotumika kufanya kazi kwa muda mfupi.

Matumizi ya vifaa vya kurahisisha kazi

Chunguza picha hii, kisha soma maelezo hapo chini.

Kielelezo namba 2 Matumizi ya cherehani na mkasi

SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 55 8/5/21 4:03 PM

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE

Unaposhona nguo kwa kutumia sindano ya mkono inachukua muda mrefu kuliko ukitumia cherehani. Cherehani ni kifaa kinachorahisisha kazi ya kushona kwa kutumia muda mfupi. Tunatumia mkasi kurahisisha kazi ya kukata vitu mbalimbali. Baadhi ya vitu hivyo ni nguo, karatasi, bati na maua.

Chunguza picha hii, kisha soma maelezo hapo chini.

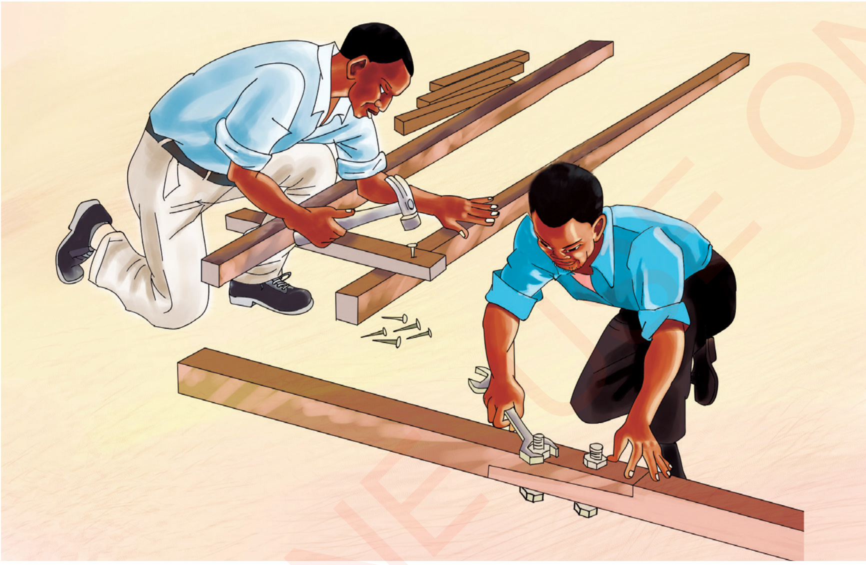

Kielelezo namba 3 Matumizi ya nyundo na spana

Picha hii inaonesha mtu akigonga msumari kwenye mbao kwa kutumia nyundo. Pembeni kuna mtu mwingine anafunga nati kwa kutumia spana.

Unaweza kugonga msumari kwenye mbao kwa kutumia jiwe au kutumia nyundo. Unapotumia nyundo ni rahisi kuliko kutumia jiwe.Unaweza kufunga au kufungua nati kwa kutumia mkono au spana. Unapotumia spana ni rahisi kufunga au kufungua nati kuliko kutumia mkono.

SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 56 8/5/21 4:03 PM

Tazama picha hii, kisha soma maelezo hapo chini.

Kielelezo namba 4 Matumizi ya toroli

Picha hii inaonesha kuwa unaweza kubeba mzigo kwa kutumia toroli. Kubeba mzigo kwa kutumia toroli ni rahisi kuliko kutumia mikono. Unaweza kubeba mzigo mkubwa kwa urahisi kwa kutumia toroli kuliko kutumia mikono.

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE
SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 57 8/5/21 4:03 PM

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE

Njia ya kutumia mtaimbo ni rahisi kusogeza jiwe ukilinganisha na ile ya mikono.

Picha a inaonesha mwanafunzi akiwa anasogeza jiwe kwa kutumia mikono. Picha b inaonesha mwanafunzi anasogeza jiwe kwa kutumia mtaimbo. Picha b inaonesha mwanafunzi amerahisisha kazi ya kusogeza jiwe.

Kazi ya kufanya namba 2

Kupandisha pipa dogo juu ya meza

Mahitaji

Jiwe, pipa dogo, ubao na meza

Hatua

i. Tengeneza mteremko kutoka juu ya meza kwa kutumia mbao na jiwe.

ii. Weka pipa usawa wa mbao kutoka chini. Sukuma pipa hadi juu ya meza.

iii. Kisha beba pipa kutoka chini na uliweke juu ya meza. Ipi ni njia rahisi kati ya hizi mbili? Eleza kwa nini.

FOR ONLINE USE ONLY

SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 59 8/5/21 4:03 PM

Kutunza vifaa vya kurahisisha kazi

Tazama picha hizi, kisha soma maelezo hapo chini.

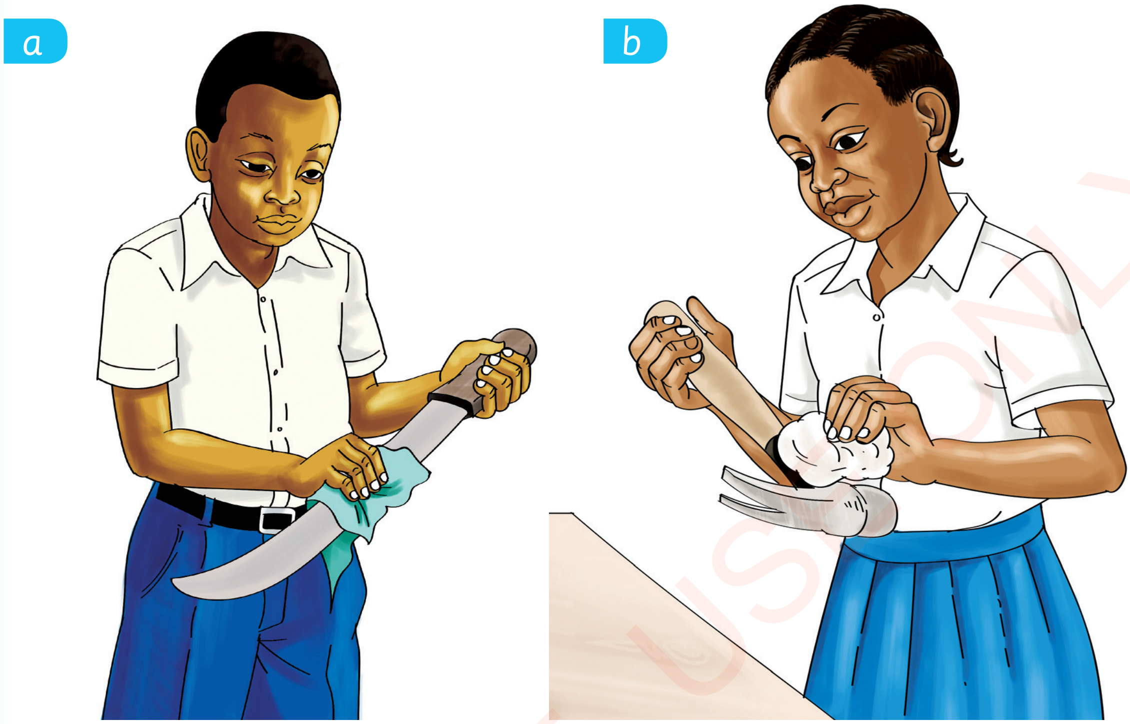

Kielelezo namba 6 Namna ya kutunza vifaa

Picha a inaonesha mvulana anafuta unyevunyevu kwenye panga. Picha b inaonesha msichana akipaka oili kwenye nyundo.

Unapotumia vifaa unapaswa kuvitunza ili viweze kudumu. Vifaa unavyovitumia kurahisisha kazi viko katika hali ya yabisi. Kutokana na hali hiyo vifaa visafishwe na kukaushwa ili unyevunyevu usiwepo. Vifaa vingine vinatunzwa kwa kupakwa oili. Unapaka oili katika vifaa ili visishike kutu.

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE
SAYANSI STD 3 (05/07/2021).indd 60 8/5/21 4:03 PM

FOR ONLINE USE ONLY
DO NOT DUPLICATE

Zoezi

Jibu maswali yafuatayo:

1. Taja vifaa vya kurahisisha kazi vilivyoko katika mazingira ya nyumbani.
2. Taja vifaa vya kurahisisha kazi vilivyoko katika mazingira ya shuleni.
3. Eleza njia za kutunza vifaa vya kurahisisha kazi.

Msamiati

Mtaimbo chuma kirefu kinachotumika kuinua vitu vizito

Oili mafuta mazito yanayotumika kulainisha vitu vya chuma ili kuzuia msuguano au kutu

FOR ONLINE USE ONLY